

א א מ' פ"א מלכות
נדרים הלכה ט טמג
לאחר קריאת טו"ע ר"י
סימן קל"ג ספק ה' :

מוסף רשי

ומה לעשות שלום בין
איש לאשתו. לנדוק את
הסוטה ולא טורח היא
יהא שלום ביתה. אמרה
תורה שמת שנכתב
בקדושה. שמת נמנית
יפה ה' אומר וכו' דכתיב
(נמנדר ה') וכתב את
האלות האלה (סוטה ג').
ימחה על המים. דכתיב
בסוטה ורבה אלו מי
המים, ורבה הכותב
בכפרה ופילו הכי כתיב
ומחה מי' (מכות יא) וכו'.
חולין קמ"א.

הדרן עלך רבי אליעזר
נערה המאורסה אביה
ובעלה מפירין נדריה.
ואינו מופר עד שיקרי
שניהם (בבב"ב טז).

פירוש הרא"ש

שן תוחבת ויחה זה.
שנשנה אחר משניה
והשינה לה שן של הכה
במקום: ימותו כ"ף בני
אלמנה. בני אלמנה אין
להם כל להדיקם נדרין
בכבוד בני תרבות
כמו זה הנדר: ואי
יחז ששקן מסקומו. לולל
כבודו ומתו ולא דמי
למקום טעם שקלה לה
בעלה לשם שמים על שאלה
בה שחמה עוברת על דת
היהודי: עד שראוי שמו
שכן. כמו מלחמה י"ח
כן שום דבר יפה: סגולה.
עגול ומתוך הוא: דומה
לאיני פשתן. נפולות
וכרובות ו' זו: בראשית.
עגולות: ב"ז: סמוס ויזן
ונראה קמוס: בפולות.
גדולות ונראות אילו הן
כפולות: שקופם קרי דמתן
בכבודו בני מומין ואלו
שקוט: יהא אהם קוראין
אוהבם פכ"ב"ב. לומר
שמה נאה לה לפי מומין
שבה: ושריה. מפני שמה
שמתה לה שהיא יפה לה:
בש"י י' תרין פ"א פ"ח.
לומר דבר מועט שכן נדר
לשון בני אדם לומר על
דבר מועט א' א' ב' והיא
היתה שוטה וביניה הדבר
כפשוטו: אמר בה בש"י
א' ג' ר"ח. לומר הרבה:
אייני א' בוצני. אבטמין
תמרגמין בוצני ובכבוד
(דף פ"ג): בוצני טעם
מקלה: ותרין שרין. ב'
גרות שגם הם נקראים
בוצני: תבר יתהון ק"י
בבא. לזה נשנים על הילת
והיא שנתהם על ראש כנא
נערה המאורסה. על ר"י
קריה בוגרת ויחה מרשות
אביה ומי משן נערתיה אביה
ובעלה מפירין נדריה
(אוצ"ב ש"ק אחר ב"ה. שם
קיס אחר מהם אין העני יכול להפר:

הדרן עלך רבי אליעזר
נערה המאורסה אביה ובעלה
מפירין נדריה. אפילו
נדרים שנדרה בעודה פניה לזרוס
מיפר נקודמין בשותפותיה לאב
כדאיתא בגמ' (א). ונערה נדקט לאפקוי
בוגרת שאין לאביה רשות בה ואינו
מיפר נדריה וזרוס נמי בלא
שותפותיה לאב לא מצי מיפר אכל
ה"ה נמי דבת י"א שנה שנדריה
בנדקיס (א) לאב וזרוס מפירין נדריה:
הפר

והיא שנתהם על ראש כנא
נערה המאורסה. על ר"י
קריה בוגרת ויחה מרשות
אביה ומי משן נערתיה אביה
ובעלה מפירין נדריה
(אוצ"ב ש"ק אחר ב"ה. שם
קיס אחר מהם אין העני יכול להפר:

שן סוספת. שנפלה שינה והשינה שן
אחר באותו מקום ועומד כשיעור: ועשה לה ר' ישמעאל שן.
באותו מקום של (א) זה משלו והיינו
שייפוח: בכינה. עליו: ימותו כל בני אלמנה.
שטעוס תבשילה ולהכי לא רעה לטעוס כי היכי דלא לירגלי למידר שלא יהיו קלים בנדריס: האי לזילוסא.
דלא ירקא באנספא, ממש ליכא זילוסא ואי לא לא הוה מתרת דליהו על דעת כן אמרה כדי לזילולו: א"ל מירק (ש) לר"ג זילוסא רבה
היא. דלדס תשוב הוא: (י) מוס

הנא שן תוחבת היתה לה ועשה לה רבי
ישמעאל שן של זהב משלו כי שכיב רבי
ישמעאל פתח עליה ההוא ספרנא הכי בנות
ישראל על ר' ישמעאל בבניה המלבישכן
וכו' ההוא דאמר לה לדביתהו קונם שאי
את נהנית לי עד שתמעימי תבשילך לרבי
יהודה ולר"ש ר' יהודה מעים אמר ק"ו
ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה
תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה
על המים המאררים בספק ואני על אחת
כמה וכמה ר"ש לא מעים אמר ימותו כל
בני אלמנה ואל יזו שמעון ממקומו (א) ועוד
כי היכי דלא לתרגלי למינדר ההוא דאמר
לדביתהו קונם שאי את נהנית לי עד שתרוקי
בו ברשב"ג אתה (א) ורקק אלבושיה א"ל
רב אחא מדפתי לרבינא והא האי לזילוסא
קא מיכוין א"ל מירק על (א) מני דרשב"ג
זילוסא רבתא היא ההוא דאמר לה לדביתהו
קונם שאי את נהנית לי עד שתראי (א) מום
יפה שביד לר' ישמעאל בר' יוסי אמר
להם שמא ראשה נאה אמרו לו סגלגל
(א) שמא שערך נאה דומה לאניצי פשתן
שמא עיניה נאות מרובות הן שמא אוניה
נאות כפולות הן שמא חוטמה נאה בלוס
הוא שמא שפתותיה נאות עבות הן שמא
צוארה נאה שקוט הוא שמא כריסה נאה
צבה הוא שמא רגליה נאות רחבות כשל
אוואו שמא שמה נאה לכלוכית שמה אמר
להן יפה קורין אותה לכלוכית שהיא
מלולכת במומין ושריה ההוא בר בבל
דסליק לארעה דישראל נסיב איהתא אמר
לה בשילי לי תרי מלפי בשילה ליה תרי
(א) מלפי רתח עלה למחר אמר לה בשילי
לי גריוא בשילה ליה גריוא אמר לה זילי
אייתי לי תרי בוציני אזלת ואייתי ליה תרי
שרגי אמר לה זילי תברי יתהון על רישא
דבבא הוה יתיב בבא בן בוטא אבבא וקא
דאין דינא אזלת ותברת יתהון על רישיה
אמר לה מה הדין דעברת אמרה ליה כך
ציוני בעלי אמר את עשית רצון בעליך
המקום יוציא ממך שני בנים כבבא בן בוטא:
הדרן עלך רבי אליעזר

הדרן עלך רבי אליעזר
נערה המאורסה אביה ובעלה
מפירין נדריה. אפילו
נדרים שנדרה בעודה פניה לזרוס
מיפר נקודמין בשותפותיה לאב
כדאיתא בגמ' (א). ונערה נדקט לאפקוי
בוגרת שאין לאביה רשות בה ואינו
מיפר נדריה וזרוס נמי בלא
שותפותיה לאב לא מצי מיפר אכל
ה"ה נמי דבת י"א שנה שנדריה
בנדקיס (א) לאב וזרוס מפירין נדריה:
הפר

והיא שנתהם על ראש כנא
נערה המאורסה. על ר"י
קריה בוגרת ויחה מרשות
אביה ומי משן נערתיה אביה
ובעלה מפירין נדריה
(אוצ"ב ש"ק אחר ב"ה. שם
קיס אחר מהם אין העני יכול להפר:

מסורת הש"ס
א [שנת קטו. סוטה ג':
מכות יא. חולין קמ"א].
ב לקמן ער: ימותו כ"ף:
כמותו לט. מו: קדושין ד.
ד [דף מו:]. ד [נמנדר
ה']. ה [לקמן פו:]. ו [נדב
מה:]. ז [שיך לקמן.

הגרות הב"ח

(א) גבי שמעון ממקומו
כ היכי נפלי יתיבה ועד
נמקט: (ב) שם ורקקה
אלנוסיה (שריה א"ל
כד אהת: (ג) שם על
מאניה דרשב"ג: (ד) שם
שמריל מאום יפה שפין:
(ה) שם סגלגל (שמא
שערך נאה) תלמי' ור"ג
כפי רש"י ל"ג ליה:
(ו) שם מרי טלפחי רתח
עלה: (ז) רש"י ל"ה ועשה
לה וכו' של זהב משלו
והיינו: (ח) ר"ה ימותו
וכו' ניהי הסיד ותיכי
מ"ה ואל חו: (ט) ר"ה
א"ל מירק לרשב"ג על
מאניה זילוסא רבתא היא
דלדס: (י) ר"ה מאום
יפה: (יא) ר"ה אמר להן
וכו' היינו ודלי מאום
יפה שבה: (יב) ר"ה בשילי לי
וכו' ואני דברכי בשילי תרי
טלפחי לומר: (יג) ר"ה
ודתח וכו' באמורל ואמר
וכו' ולא תבשל אלא:
(יד) ר"ה מרי בוצני לשון
אבטמין מתרגמין על
תרי שרגי שני מנורות
פל"ג: (טו) רש"י ל"ה נערה
וכו' נדרות דכתיב
בנעוריה בית אביה
ודמארינן נמי במספת:

תוספות

עד שתיא מום יפה.
לומר יפה מוסס
שום דבר יפה כמו וכפתי
דקן מלוא (ויזי לא):
ב"ב"ב. עגול: בראשית.
פירוש עגולות: בפולות.
פירוש גדולות: ב"ז.
קמוס: שקוטם קרי דמתן
בכבודו (דף מ"ג): אלו
שקוטם עבת. ונראה שזא
נפוח: ושריה. שהיה בה
דבר יפה שמה הנון ויפה
לה: בוצני: אבטמין:
שרגי: נרות דמתרגמין
בוצני: תבריהו אבבא.
ככנס אמר לה לשנור
אוחס על הדלת והיא היתה
בטורה שאמר לה לשנור
אוחס על ראש כנא כן
בוטא: שני בנים. כנגד
שני שרגי:
הדרן עלך רבי אליעזר
נערה המאורסה אביה
ובעלה מפירין נדריה.
נדריה. בשותפות וערה
הוי מנת י"ב שנים ושנה
חדשים ומסס ואילן היא
בוגרת ולכן נקט נערה
בוגרת דמארינן איה ער
נדרה דנדרה נדר מן
המורה כדאיתא בפרק י"א
דופן דמפולא סמך לאיס
דלירייתא:

בוגרת ולכן נקט נערה
בוגרת דמארינן איה ער
נדרה דנדרה נדר מן
המורה כדאיתא בפרק י"א
דופן דמפולא סמך לאיס
דלירייתא: